

El despit dels vençuts

Només l'Esquerra pot tenir l'honor i la responsabilitat de portar l'Estatut a Catalunya. La possibilitat del mateix respon a la seva tàctica i als seus principis, i la seguretat del seu triomf arrenca, abans que tot, de l'assistència del poble que els altres partits tenen enfront. L'opinió catalana viva, autònoma, ardenta, que forma multitud que tot ho avassalla, mitja en les files de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Per això és més indigna la campanya que s'ha fet contra aquests homes. Perquè no ha estat una campanya de censures o d'equívocs, sinó la trama verinosa, habilitosa i injuriosa que situa el pla de les lluites polítiques en el darrer graó de la indignitat.

Dany a l'Estatut, goig pels adversaris i probada mala fe en la forma i manera de combinar-ho, per a tacar vides que deuen merèixer el respecte de l'adversari pel seu historial i pels seus sacrificis.

Sembla mentida que sense mirament a res ni a ningú, ni a la lleialtat pròpia, s'hagi volgut fer un terratrèmol al voltant de coses que no tenen cap alçada ni cap transcendència efectives. I que apunti la malícia, i es prepari el terreny per a la calúnnia, tan sols pel barroc anhèl de castigar passions rancunioses i baixos interessos de capelleta.

Tot això haurà servit per a cohesionar amb més braó que mai, amb més fermesa que mai, els matisos i la història dels elements netament esquerrans i catalanistes.

Cara a cara al poble res han de témer. Cara a cara al poble trobant l'escalf benicò de la seva confiança.

Els enemics són els de sempre, els d'ahir, els d'abans d'ahir. Els que hauran de tornar allà on eren, si és que ara, els admeten en llur companyia. Fracassats a tot arreu, vençuts al voler anar sols, s'han anat poc a poc filtrant prop dels nostres medis. Incapaços de triomfar pel seu mèrit, cerquen el triomf personal, o la vanitat del càrrec, amb el descredít dels altres. Incapaços de sostenir la lluita d'idees, dediquen tot llur afany a esgarripar el nom dels homes purs i victoriosos. La força de l'Esquerra barra el pas a les seves petites ambicions. I, cap consideració, cap deure, ni cap sentiment d'honor detura el vert i el despit del seu fracàs.

Però Catalunya els coneix i no els deixarà aixecar el cap.

Un article de Riera i Puntí

L'hora d'esquerra

"Foment", de Reus, publica el següent interessant article del nostre bon amic senyor Riera i Puntí:

"Avui que totes les dretes catalanes, segons l'exemple de les altres dretes ibèriques, fan una violentíssima campanya contra les esquerres, cal que repetim una vegada més que és hora d'esquerra i que nosaltres homes i partit d'esquerra republicana de Catalunya que hem proclamat la República a casa nostra i enclaustrat l'aprovació de l'Estatut del nostre poble a les Corts Constituents espanyoles, estem decidits a voler per nosaltres la responsabilitat d'estructurar tota la vida interna del nostre poble en les nostres imminents Corts Catalanes.

Nosaltres estem fermament convençuts que el poble català que tant estima els ideals de llibertat i d'esquerra ens en farà la comanda donant-nos una vegada més la majoria dels seus sufragis malgrat tota la pressió de totes les dretes reunides.

Hem estat homes revolucionaris que ajudarem amb gosadia i fermesa al nostre poble a proclamar la República i a conquerir la seva llibertat i voler ésser homes de nova capacitat que doni estructura legal a l'obra de la revolució i de consolidar el nou règim de llibertat de la nostra terra en un ampli i modern sentit esquerrà que permeti l'aplicació a casa nostra de tots els millores socials que els pobles capdavanters ja en els pobles capdavanters de l'Europa contemporània i prepari l'elecció de noves solucions en tots aquests camps de l'activitat governamental, fruit novell de les inquietuds catalanes posant el nostre poble dins les rengleres avançades dels plasmadors de noves fites en l'incessant progressar de la humanitat.

Creem sincerament que l'atac a fons de les dretes catalanes, no vull dir de les dretes republicanes però sí de les dretes que s'aguarbarreïn terribles i boiros de dretes dinastiques, de dretes enyorades de la mort dictadura i de dretes més o menys republicanes, que el primer que ens calia fer era deixar aquestes males companyies que ens lleven forces i les fan suspectes i incompatibles amb el poble, crec repetit, que és prematur i desplaçat.

Si les dretes tenen veritable visió política, si no volen imitar servilment les errades i fracassos repetits i sorollosos de l'ex-sometenista monàrquic, avui memorialista del nou quiosc de la plaça de la Cucurulla que els valgueren les aplastants "debacles" del 12 d'abril i del

28 de juny, han de reconèixer que després de 25 anys de predomini de tota mena de dretes constitucionals i anti-constitucionals a la nostra terra no és cosa de pretendre trencar l'obra de la revolució encara no acabada i voler donar fi a la feixista iniciativa transformadora liberal del nostre poble.

Un triomf de les dretes en aquesta hora gràvida de possibilitats coratjament iniciades pel nostre partit d'esquerra, ens portaria a una reacció violenta del poble català i esclataria una nova revolució molt més profunda i molt més radical de fets i d'obres que no fou el magnífic calçament de tot el poble contra dictadures i monarquies. Cal que les dretes tinguin un xic de paciència si volen tenir eficàcia en la seva labor política davant de l'obra de l'esquerra. Paciència i un xic també de temperança. En lloc d'amenaces, zizes i insidies que fan una crítica fonamentada i serena de la nostra obra, que cooperin amb la seva vigilància a la major equitat en la nostra obra de govern. Cal que sàpiguen aseasonar els nostres errors possibles i els nostres èxits sistemàtics inevitables en tota obra renovadora empena per una trencadissa de moltillos vells feta revolucionària.

I per damunt de tot cal que esperin que la seva hora són més tard o més d'hora, segons sigui la nostra actuació i la nostra feina i la nostra voluntat i el nostre encert, però que esperin sense crisis ni impaciments, sense voler precipitar els esdeveniments i sense estar segurs de saber consolidar els nostres avenços i fer viables les nostres noves aportacions al govern de tots.

I per acabar vull tenir la gosadia de donar a les dretes dos consells. El primer que no es deixin distanciar massa per la nostra obra, que al següent d'aquí, perquè ella ha de constituir la base de la seva futura actuació. El segon, que no condemnin, ni ataquin en bloc la nostra obra, que no ens combatin sistemàticament ni ens amenacin amb cataclismes apocalíptics ni reaccions aplastadores. Ens sentim forts i decidits. Com homes nous que no tenim història ni pergamins sabem, però, on som i on anem amb el poble i per al nostre poble.

No ens manca decisió ni fermesa i ens sobra força i activitat per fer-vos esperar llarga estona encara —uns llustres ben aprofitats— si pretenem desbordarnos i aconseguir-ho. Si això pensem fer mal més que un assaigut perquè un donarem espera per molt de temps. Paraula! —J. Riera i Puntí.

munisme, socialisme i anarco-sindicalisme, els anima una divergència de procediment.

Parla del seu recent viatge a Rússia i diu que és temerari formar una societat comunista sense formar abans una consciència, així com també formar una democràcia sense fonamentar-la en una cultura.

A això va el socialisme, i també la

CAMPALANS

Unió Socialista de Catalunya a la nostra terra, on precisament per aquesta manca de cultura i de consciència es malversen tant moviments de vaga.

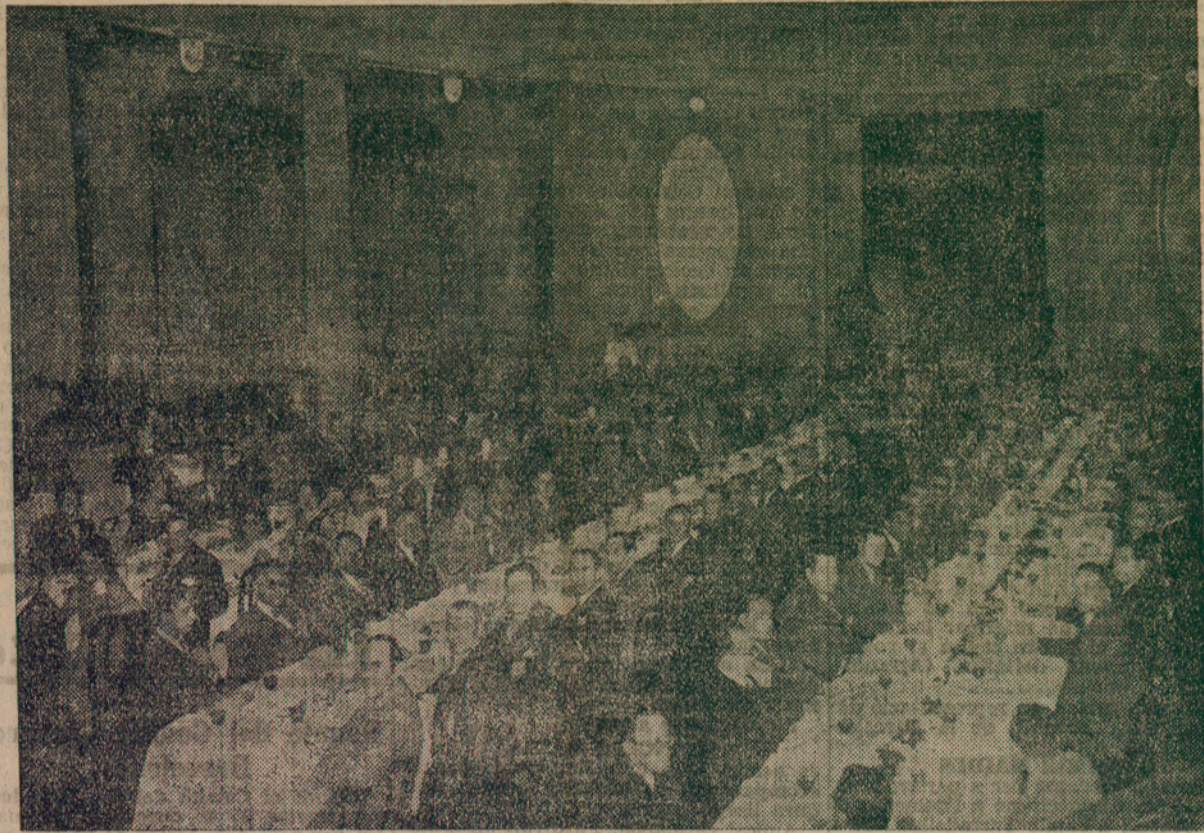
La revolució política ha obert un camí per a adquirir aquesta cultura i aquesta informació.

Ara manquen ales per a volar. El senyor Campalans va acabar la seva brillant conferència amb la frase cèlebre de Pitàgores:

No em donis lleis per un poble, sinó un poble per a les lleis.

Ahir al vespre al restaurant del Parc

El sopar-homenatge de "La Falç" al seu soci i diputat Josep Tarradellas

Sopar d'homenatge organitzat per "La Falç" en honor del diputat senyor Tarradellas

Amic Tarradellas...

Fa uns mesos, arran de l'immens triomf electoral que assolí la candidatura d'Esquerra Republicana i en la que tu sortires vencedor, uns amics sincers i germans d'ideals volem organitzar-te un homenatge, un acte semblant al d'ahir, per mitjà del qual tots els que ens sentim identificats amb la teva enorme tasca, d'abans i després de proclamar-se la República, i ens sentim representats per tu en el Parlament poguéssim manifestar-te públicament a la nostra estimació entusiasta a que t'has fet creditor.

La teva habitual modestia fou causa de que aquest aptat de companyonia no et fos dedicat aleshores, i en el temps transcorregut, els teus absorbents quefers, saps prou bé, que no anaren impedit. El teu bagatge polític ha crescut força d'ençà d'allavors i són tants ja els teus mereïments, que en aquests moments en que els nostres adversaris voldrien que fossin de prova per a nosaltres i que són de reafirmació de la nostra idealitat de sempre, hauria estat una injustícia no saldar a plena llum la teva humilitat i rebre públicament l'adhesió amistosa que et deviem.

La tasca a la Generalitat i a Madrid ha estat realment formidable, però en aquests moments de febre constructiva de la Catalunya nova en que tots som-hi i que tant et durà a tu, em plau dedicar un record a les teves activitats en l'època de la formació del Partit, en les llargues vetllades de preparació de l'instrument formidable que és avui l'Esquerra Republicana de Catalunya, en aquells debats en que amagats de la vigilància de la policia somnolient esperàvem amb el que avui ja és guairebé una realitat esperiendrosos. Plau-me recordar amic Tarradellas, la tasca realitzada en aquella memorable campanya electoral d'aquelles eleccions municipals del 12 d'abril que havien de portar-nos la República i la llibertat i que varen posar a prova la teva capacitat organitzadora, i finalment aquells dies que seguiren al 14 d'abril en que en plena dia 12 d'abril i que abandonaren el costat del Mestre la consolidació de la nostra llibertat nacional.

Tots aquests mereïments foren encara més destacats ahir vespre, després de la injuriosa campanya amb que els vençuts a les urnes el dia 27 d'abril i que abandonaren la lluita en el carrer l'endemà passat, han volgut emlotar l'honorabilitat inmaculada dels homes destacats del nostre Partit, pensant que amb les seves infamies crearien una sèrie de mutus recels entre nosaltres i amb el poble, sense comptar que la bava dels reptils no arriba a pam més amunt de terra i per tant, als homes que com els nostres, i entre ells tu, haveu posat la dignitat i l'honradesa política, la sinceritat d'ideologia, un nivell que aquests difamadors no poden ni suposar remotament que existeixi.

La teva significació dintre del Partit ha donat a l'acte d'ahir un calent oportunist. Et diria, si gosés que en aquests moments tu ets l'home de l'Esquerra Republicana. Enmig dels grups que formaren aquest conglomerat d'ahir i partit compacte d'avui, tu has estat en moltes ocasions el llac que ha ajeuntat la diversitat de matisos, la varietat de tàctiques i per la teva

idealitat, per la teva sincera companyonia i exacta comprensió dels homes i de les coses, has realitzat una labor quieta, però brillant, amagada, però persistent, d'unió, de confraternitat, de cohesió disciplinada i amical ahir. Per això, ara, en l'hora en que els nostres enemics han provat inútilment de rompre les nostres compactes files, tu ets l'home que simbolitzes el "colze revolucionari del nostre Partit".

Per això ahir al vespre, a l'entorn d'una taula parada de blanc, fou donada la rèplica exacta als nostres negres enemics i difamadors. La rèplica exacta fou l'homenatge, perquè en fer-ho rendíem el millor testimoni de les qualitats polítiques del Partit i homenatjàvem aquesta companyonia, aquesta lleialtat que tu simbolitzaves i que varem obrar al Poble que tu tant dignament estàs representant.

R. BERTRAN I TAPIES

El sopar-homenatge que ahir al vespre "La Falç", Joventut d'Esquerra Republicana de Catalunya, dedicà al seu soci fundador el diputat a les Corts Constituents per la ciutat de Barcelona Josep Tarradellas, tingué enorme resonància, degut a les personalitats del partit i gran nombre de representacions populars que hi assistiren i prengué totes les característiques d'un gran esdeveniment polític.

L'acte, que tingué lloc al restaurant del Parc, havia estat organitzat amb un caràcter íntim que no feia preveure el succés que tingué. A desgrat de la poca publicitat que s'hi havia donat, es reuniren a sopar al voltant d'en Tarradellas a la ratlla de dos-cents amics que amb aquesta assistència volgueren posar de relleu l'admiració i l'afecte que senten per l'homenatjat.

La sala estava presidida per una magnífica bandera barrada i per l'estendard de "La Falç" i uns domosats catalans onaven també la balconada dels milers.

La taula presidencial estava parada a la dreta de l'homenatjat. En Lluís Bru, president de "La Falç", entitat organitzadora de l'acte, i els consellers de la Generalitat Pere Comes i Ventura Gassol. A l'esquerra de Tarradellas s'oparen el cap de la minoria parlamentària catalana a les Corts Constituents, En Lluís Companys, i el senyor Tarradellas, pare de l'homenatjat.

En taules laterals, que estaven pre-

El premi Nobel

Per al premi de la Pau, corresponent als premis Nobel, d'aquest any, nombroses personalitats llatines, representants a diferents països, proposen al comte Condanhove Calergi, els treballs del qual a favor de la pau universal són per tothom prou coneguts.

El comte Condanhove-Calergi

El platonisme, força simpàtic, d'aquestes concessions, fa que molts s'originin davant el seu anhel, no capint que amb articles literaris ni amb actuacions diplomàtiques, és pagut evitar el foc de la guerra. Aquesta volta són focs els que aspiren a dita recompensació i tot fa creure que serà el comte Condanhove Calergi l'elegit per a la mateixa.

"Anillos de goma..."

EL DIA

Un dia plujós, d'aquells dies que ens humitegen els ossos, que ens produeixen un mal estar. Un dia esplèndid per a fer una fotografia d'art per a un concurs, però un dia ocios i transeünt.

Els paraigües, com tortigues aèries, circulen per damunt del cap dels ciutadans ajudant-los a mullar-se, colpejant-se amb fòbia tortuguesa uns contra els altres.

La pluja para, llavors el paraigua es tanca i se us penja al braç com aquells amics extremadament afectuosos i noportuns. Us fa una nosa horrible.

EL VENEDOR

Una veu rogollosa, una veu que ja us és coneguda, trenca la grisa monotonía de l'ambient. És la veu del venedor de múltiples mercaderies. Aquest home, els dies que fa bon sol, és el venedor de "Llaveros, cordones, mechas para encendedores, barajas de Casino i Vitoria" i de "La nueva guía de Barcelona". Avui, amb una veu més rogollosa que els altres dies, sense dubte a causa de l'estat atmosfèric, l'home pregona: "Anillos de goma para llevar bien sujeto el varillaje del paraguas".

L'home, pregona i pregona, però tothom passa pel seu davant sense fixar la menor atenció ni en ell ni en la seva benefactora mercaderia. L'home, no obstant, no en fa cas, no es preocupa, recolzat en una paret, pregona a intervals, indiferent a la gent que passa i al curs del seu negoci...

EL COMPRADOR

Tot d'una, se li apropa un home, un d'aquests tipus pintorescos que, no essent vells, vuen cinquanta anys enrera. Porta coll de papallona, d'una blancor que es pot contondre amb el cel ennuvolat, una corbata que potser havia estat molt colorida, un barret petit per sota el qual es veu la clenxa mig partida que devalla pel ciatell fins a perdre's per dintre de l'atissim coll de papallona, un abric verdós... i un paraigua immens.

Compra una anella de goma, en paga deu cèntims i se'n va... En veure'l caminar tenim una sorpresa; unes sabates immenses es belluguen, caminen i amb elles arrosseguen aquell tipus...

LA INTERVU

Ens apropem al venedor, l'home ens mira i desclou l'anella de filferro que enlla una quantitat dels diminuts neumàtics, amb una indiferència, amb una manca d'interès, que demostra la manca d'interès per a efectuar la venda. Això ens dona valor per refusar la mercaderia i estalviar-nos deu cèntims.

—No, no ens interessa...
—El venedor, sense moure's, torna a cloure l'anella de filferro, sense dedicar-nos la menor atenció.

—Escolteu.
L'home ens mira, i amb la punta de la llengua es trasllada d'un cantó a l'altre de la boca un bocí de paper fumant i moll que havia estat una cigarreta.

—Us voldriem fer unes preguntes pel diari, sabeu?
—L'home ens torna a mirar.

—Es una informació sobre la venda ambulants.

—L'home no les té totes i ens mira amb desconfiança.

—Ens volem respondre a unes preguntes...
—Velam.

—Es un bon negoci això de la venda d'anelles de goma?

De negoci no n'hi ha cap de bo; és època de crisi i la crisi és per tot.

—Veneu gaire?
—Es va vent.

—Quantes anelles venen en un dia?
—Una, dues, tres... Depen de les que em compran.

—JA quant les venen aquestes anelles?
—A deu cèntims cada una.

—Quan hi guanyeu?
—No ho sé, no ho he comptat mai.

—Us dona prou per viure?
—Entre una cosa i l'altra vaig fent.

—Per què no feu un altre negoci, o perquè no treballau, sou jove oi?

—Em sembla que tinc trenta dos anys... Treballar? Que no treballo? tota la vida he fet el mateix, i vaig

vivint; així no hi ha perill que em quedi sense feina i es pot anar canviant d'ofici tal com convingui.

Quan un es cansa de vendre una cosa en ven una altra, i si un es cansa de vendre'n una altra es pot passar algun dia sense vendre'n cap.

—I llavors què feu?
—Conversem al Bar, juguem a cartes, anem al cinema, en fi, prenem algun dia de descans.

—Algun conte, alguna anècdota sobre la vostra vida o la dels vostres companys.

—No us entenc.

—Si home, un fet curiós, una aventura.

—Home, hi ha un conte sobre un venedor d'"anillos de goma", però és molt vell.

—No hi fa res; conteu-nos-el per algun dels nostres lectors serà nou.

—Doncs res, es tracta d'un individu que venia "anillos de goma" i l'home tenia la il·lusió de fer-hi negoci.

Per exclusivitat-se en aquesta venda, Barcelona no era la ciutat apropiada, l'home comença a agafar la mania de anar-se'n a l'estranger, era un home de bona fe; havia tingut de dedicar-se a la venda ambu-

lant per manca de treball; de mica en mica, l'home s'anà aproximant a nosaltres i alguns es divertiren exclamant la seva il·lusió.

"Si a Barcelona no hi plou quasi mai. Tu tindries d'anar a Londres; allí sí que es fer negoci; una ciutat on sempre hi plou és el lloc ideal per la teva especialitat."

De mica en mica la il·lusió s'anà tornant en una terrible obsessió. No sé com ni de quina manera, si a emigrant o com a polissó en personatge de primera, el bon home s'embarcà cap a Anglaterra, terra de la il·lusió mullada.

Arribà a Londres en un dia gris, plovia... L'home algú enlairà els seus castells, però al cap de vuit dies l'home es decepcionà, es desesperà. Londres, la ciutat plujosa, la ciutat de la seva fortuna, era un camp inconcreuable per al seu negoci.

—Perquè, potser no va ploure durant els vuit dies —preguntem prevenient la fi del conte—

—No, no; va ploure durant els vuit dies i durant molts dies; va ploure sempre, i aquesta fou la tragèdia d'aquell home. A Londres la gent no plega mai el paraigües, i per tant no tenen necessitat d'"Anillos de goma para llevar bien sujeto el varillaje".

El conte ens ha produït un efecte estrany; ens ha complicat la misteriosa personalitat del nostre venedor i, havent-lo mirat, li hem dit: "Merces" i ens hem allunyat.

D'un troc lluny hem sentit la veu rogollosa que pregona. Ens girem. L'home continua indiferent recolzat a la paret d'un edifici, es fa passar la cigarreta d'un cantó a l'altre de la boca repugnant i torna a cridar:

"Anillos de goma para llevar bien sujeto el varillaje del paraguas".

IRON

cadadia...

La nit passada la lluna tenia una aureola lúida. Era una llum molt lliterària, de poema del vuit-cents.

La gent, amb més senzillesa, diu: "Rotllo a la lluna, senyal de pluja". De manera que avui durà ploure.

Conseqüències d'un èxit

A Romea ha obtingut un gran èxit Josep Maria de Sagarra amb la seva obra L'hostal de la glòria.

Doncs, bé, mireu les conseqüències de l'èxit d'una obra catalana: a Novetats assagen una traducció; a l'Espanol assagen una traducció; a Romea assagen una traducció.

Papers dolents

El doctor Iruvita ha publicat una Pastoral condemnant la difusió de llibres, revistes i diaris dolents.

Ara cal saber què enten per dolent el doctor Iruvita.

Perquè a nosaltres ens resulten dolents El Sísio Futuro, El Correo Catalán, l'ABC i els llibres del pare Claret.